

Z OBSAHU	Panna Maria – první a dokonalá zasvěcená osoba	04
	Čech, který oslovil i vatikánské kardinály. Úvahy o umění a evangelizaci	06
	Ronald Reagan a morální vůdcovství	07
	Uzdravení rodových kořenů. Rozhovor s fr. Benediktem Mohelníkem OP	10

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého biskupa Augustina (354–430)

Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Co Pán přikazuje, připadá tvrdé a těžké: kdo ho chce následovat, má sebe sama zapřít. Není to ovšem tvrdé a těžké, když to přikazuje ten, kdo nám pomáhá, aby byl příkaz splněn.

Jistě je správné, co se říká v žalmu: *Pro slova tvých úst jsem se držel cest tvrdých.* Je však pravda i to, co říká sám Pán: *Mé jho netlačí a mé břemeno netíží.* Když je totiž na příkazání něco těžkého, láska to učiní lehkým.

Co znamená: *At' vezme svůj kříž?* Aby snášel, co je obtížné, a tak mě následoval. Když mě někdo začne následovat, žít jako já a plnit má přikázání, bude mít jistě mnoho odpůrců, hodně lidí mu v tom bude bránit a hodně jich ho bude zrazovat, dokonce z těch, kteří údajně tvoří Kristovu družinu. Chceš-li být Kristovým následovníkem, všechno pokládej za kříž, vyhrožování i lichocení a všechny možné zákazy; a vezmi to všechno na sebe, snášej to a neklesej! [...]

Celá Církev at' Krista následuje, jeho jediná, jeho holubice, jeho nevěsta, jeho vykoupená, mající věnem krev Ženichovu. Svě místo tu má jak panenská neporušenost, tak vdovská zdrženlivost, ale i manželská cudnost.

Všecky tyto složky, mající zde svůj prostor, mají následovat Krista – podle svého rodu, místa i způsobu: mají se zapírat, to znamená, že si nemají o sobě myslet víc, než jsou; mají na sebe brát svůj kříž, to znamená, že pro Krista mají na světě snášet všechno, co jim svět naloží na ramena. A mají Krista milovat, neboť jediné on nikdy nepodvede, jenom jeho nelze oklamat a jen on neoklame. Mají ho milovat, protože jeho sliby jsou pravdivé. Protože však nedává vše hned, naše víra kolísá. Buď pevný, vytrvej, všechno snášej, vydrž každý průtah – a už jsi na sebe vzal kříž.

Mistr brněnských iniciát: Povolání Petra a Ondřeje (14. stol.). Foto: © J. Paul Getty Trust

Povolání k věčnému cíli

Úvodní slovo brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho

Vždy, když se modlím za „povolání“, mám na mysli život, ve kterém je člověk (muž nebo žena) napojený na navigaci GPS. Nejedná se ovšem o všeobecně známý *Global Positioning System* závislý na desítkách družic obíhajících Zemi, který umožňuje přesné zjištění pozemské polohy a času.

Jedná se o *God's Positioning System*, umožňující zjišťování polohy v souřadnicích Božího království a následnou navigaci k jeho cílům. Nabízí rovněž informace o čase, který není – jako ve výše uvedeném systému – astronomický *chronos* (čas na hodinkách), ale *kairos*. Tedy příhodný čas, ve kterém Bůh vstupuje do osobních dějin každého z nás.

O povolání tedy není možné hovořit jen vzhledem ke kněžství a různým formám zasvěceného života. Stejně tak se týká manželství. Je ovšem zřejmé, že žádný ze jmenovaných stavů nemůže

být cílem. Na plánovačích tras v počítači, kde jsou základními zadáními pojmy „START“ a „CÍL“, by všem těmto způsobům života odpovídalo třetí důležité zadání, a to „PŘES“.

Stylem života nemůže být bloudění.

O navigaci *God's Positioning System* věříme, že ji dostává každý člověk. Někdo ji použije jen občas nebo téměř nikdy. Někdo se jí řídí skoro vždy. Navigace patří tomu, jehož jméno nese, a je napájena modlitbou a svátostmi nejen samotného uživatele, ale množstvím dalších...

Když se modlím za povolání, nemodlím se jen za to, aby co nejvíc lidí používalo zmíněnou navigaci, ale modlím se i za její „sponzory“, kteří do ní přispívají, aby jich bylo stále víc a vzbuzovali touhu ostatních používat také něco tak úžasného.

Mons. Vojtěch Cikrle
biskup brněnský

Veřejné shromáždění na podporu pronásledovaných křesťanů
Foto: Jan J. Vorka, zaramovane.cz

Pod peticí na podporu pronásledovaných křesťanů je už přes 1800 podpisů

Přes 1800 občanů již podepsalo Petici na podporu křesťanů pronásledovaných v mnoha zemích světa, kterou zorganizovali Mladí křesťanští demokraté, občanské sdružení *Res Claritatis* a internetový časopis *Duše a hvězdy*.

Vyhlašovatelé petice uspořádali v úterý 18. ledna – v den, kdy začal Týden modliteb za jednotu křesťanů – na pražském Václavském náměstí veřejné shromáždění. Akci podpořila řada známých osobností, mezi nimi pražský arcibiskup Dominik Duka, biskup Václav Malý, poradce premiéra Roman Joch, spisovatel Benjamin Kuras nebo šéf lidovců Pavel Bělobrádek. Podporu vyjádřila také řada organizací, například Česká evangelikální unie, Ekumenická rada církví, Mezinárodní křesťanská solidarita, Akce D.O.S.T., Konzervativní strana, Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém a další.

„Je to skutečně pronásledování krvavé, a můžeme říci i určitá forma plánované likvidace formou genocidy,“ řekl o silicím násilí vůči křesťanům pražský arcibiskup Dominik Duka na setkání před pomníkem svatého Václava, kde se sešlo přes 200 lidí.

Organizátoři petice také napsali otevřený dopis Karlu Schwarzenbergovi, v němž ho vyzývají, aby se připojil k iniciativě ministrů zahraničí Itálie, Francie, Polska a Maďarska a požadoval, aby na Radě pro zahraniční věci byla přijata konkrétní opatření na ochranu komunit a podporu svobody náboženského přesvědčení. Text dopisu najdete na internetových stránkách *Res Claritatis*.

RC

Francie odmítla zákon o eutanazii

Po té, co prezident Sarkozy prohlásil, že nepodepíše zákon o eutanazii, který schválila poslanecká sněmovna, vyslovil se proti také francouzský senát. Proti zákonu hlasovalo 170 senátorů, zatímco 142 senátorů bylo pro. Čelní pravicoví politikové, včetně francouzského premiéra Fillona a ministra zdravotnictví Xaviera Bertranda, se postavili proti zákonu, nemluvě o představitelích katolické církve.

Zákon prohlašoval, že „každý dospělý člověk v terminálním stadiu nebo s těžkou nevyléčitelnou chorobou, jež působí fyzickou či psychickou bolest, kterou nelze utišit, anebo kterou on sám považuje za nesnesitelnou, smí požádat vědomým úkonem o lékařskou pomoc, umožňující rychlou a bezbolestnou smrt“.

Zásadní nesouhlas vyjádřili také francouzští biskupové. Pařížský arcibiskup kard. André Vingt-Trois připomněl, že „o úrovni a míře civilizovanosti společnosti svědčí způsob, jakým se chová ke svým nejslabším členům, dětem či nemocným, ke slabým na sklonku či počátku jejich života“. Mnoho francouzských, ale i zahraničních hnutí, která brání lidský život, provázela debatu poslanců a senátorů modlitbou za odmítnutí zákona.

RaVat

Benedikt XVI.: Cestu k jednotě je třeba vnímat jako morální imperativ

Týden modliteb za jednotu křesťanů vyvrcholil 25. ledna v bazilice sv. Pavla za hradbami tradiční ekumenickou bohoslužbou nešpor, které předsedal Svatý otec za účasti představitelů různých křesťanských vyznání. Ve své homilii Benedikt XVI. mimo jiné řekl:

„Musíme uznat, že ekumenické hnutí během posledních desetiletí dosáhlo významného pokroku [...]. Dobře víme, že jsme ještě daleko od oné jednoty, za kterou prosil Kristus a jejíž odraz vidíme v portrétu prvotního Jeruzalémského společenství. Jednota, k níž Kristus volá Církev působením Ducha Svatého, se neuskutečňuje jenom na rovině organizačních struktur, ale utváří se na mnohem hlubší rovině jako jednota vyjádřená „ve vyznávání jedné víry, ve společném slavení bohoslužby a v bratrské svornosti Boží rodiny“ (UR, 2). Úsilí o znovunastolení jednoty mezi rozdělenými křesťany se proto nemůže omezit na uznání vzájemných rozdílů a následné mírumilovné soužití. Toužíme po tom, zač prosil Kristus a co se přirozeně projevuje ve společenství víry, svátosti a služby. Cesta k této jednotě musí být vnímána jako morální imperativ, jako odpověď na přesné Pánovo volání. Proto je zapotřebí přemoci pokušení rezignace a pesimismu, které jsou nedostatkem důvěry v moc Ducha Svatého. Naší povinností je pokračovat se zaujetím na cestě k tomuto cíli seriózním a důkladným dialogem za účelem prohloubení společného teologického, liturgického a duchovního odkazu, vzájemným poznáváním, ekumenickou formací nových generací a zejména obrácením srdce a modlitbou.“

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Biskupové spoluobčanům: Pojmenovávat problémy a věcně o nich diskutovat

Ve dnech 25. – 26. ledna 2011 se v Praze konalo 83. plenární zasedání České biskupské konference, kterého se zúčastnili biskupové české a moravské provincie a představitelé Konferencí vyšších představených mužských a ženských řeholních řádů.

Účastníci setkání diskutovali o úloze Církve v dnešním světě a o současné situaci v naší společnosti, o potřebě reformy ve zdravotnictví, penzijní reformě i v ostatních oblastech. K tomuto tématu vydali společné prohlášení, v němž se obracejí ke všem spoluobčanům.

V prohlášení poukazují na příčiny pocitu zklamání, jenž se vynořil po radosti, která zavládla obnovou demokracie, a zdůrazňují, že nezklamala demokracie, nýbrž mnozí občané, kteří se zabývali vlastními zájmy a výhodami a přitom zanedbávali společný zájem. Mnohá „politická jednání tak byla znemožněna, protože se věcná jednání změnila v nátlakové akce“, v nichž chyběly argumenty. „Jsme tím zneklidněni,“ konstatují biskupové, „ale nepodléháme ani náhlým emocím, ani panice. Snažíme se vidět cestu, po které je možné vyjít.“ Dále píše, že „nutnost reformy je všem jasná“ a shledávají ve společnosti také „základní ochotu k nim přistoupit“. V souvislosti s tím „prosí každého jednotlivce, aby si uvědomil svou zodpovědnost k celku“ a zdůrazňují, že „je třeba správně nazvat problémy v jejich celospolečenském dopadu a vést o nich věcný rozhovor.“

„Je na pováženou, jak se jedná v běžném životě a zvláště, jak jednají ti, kteří mají být vzorem správného jednání. [...] Je však nutné dodat, že příčinou těchto jevů je celkový morální úpadek společnosti, jehož důsledkem je i rozpad a krize rodiny spolu s radikálním demografickým poklesem. Bez řešení problémů těchto základních lidských pilířů a respektování zásad desatera samotné navržené reformy nepomohou!“

„Cesta ke spokojenému životu, k bezpečí, ke vzájemné důvěře je však otevřená,“ uzavírají své prohlášení biskupové České republiky. „Měla by být postavena na právním řádu a jeho ukázněném dodržování, na vzájemné celospolečenské shodě a na opravdovém zájmu jednoho o druhého. Kéž Bůh provází na této cestě všechny lidi dobré vůle.“

Celý text prohlášení je k dispozici na internetových stránkách TS ČBK.

TS ČBK

V Indii zemřel český misionář P. Jan Med SDB

V indickém Imphalu zemřel 24. ledna ve věku 95 let známý český misionář P. Jan Med SDB. P. Jan Med se narodil 13. dubna 1916 v Jihlavě, měl sedm sourozenců (jeho bratr Oldřich se také stal knězem-salesiánem). Ve svých třinácti letech odešel Jan k salesiánům do Fryštáku. V roce 1933 se vydal do noviciátu na Slovensku, kde 31. července 1934 složil své první řeholní sliby. Rok nato 11. listopadu 1935 nastoupil v italských Benátkách na loď a vydal se do Indie. V Bombaji přistál 22. listopadu 1935. V roce 1943 zde byl vysvěcen na kněze.

Založil školu Dona Bosca v Tirumpatturu v Tamilnadu, která je nyní známou samosprávnou školou. Pracoval také na založení teologické univerzity v Bangalore a univerzity Dona Bosca v Maram. Napsal několik knih. Jeho sborníku duchovních písní se dosud prodalo přes 100 tisíc výtisků.

Otec Med je mnoha Indů považován za svatého muže, protože nezištně pomáhal mnoha lidem z různých kmenů, kultur a náboženství. Jeho snahou bylo rozšířit vzdělání mezi lidmi z nedostupných hor bez potlačení místních tradic, kultury a jazyka. Této pomoci by ovšem nebyl schopen bez přispění přátel z Čech a místních spolupracovníků, kteří se v jeho započatých dílech snaží usilovně pokračovat podle jeho slov: „Běžte a pokračujte v práci, která začala. Rád vám požeňmá a budu se za vás modlit.“

Pohřeb P. Meda proběhl 28. ledna v indickém Dimapuru.

SDB

SLOVO KNĚZE

Náš křesťanský život vyrůstá z osobního přátelského vztahu s naším Pánem – Ježíšem Kristem. Jsme s Ním úzce vnitřně spjati. On si nás zamiloval první, a když nám pomohl objevit svou milosrdnou lásku, dal nám také možnost na ni odpovědět. Jak píše Jan: *My jsme poznali lásku, kterou k nám chová Bůh, a uvěřili jsme v ni* (1 Jan 4,16). Víra, naděje a láska formují z naší strany přátelský vztah ke Kristu, a skrze Něho v Duchu Svatém k Otci. Víra je pevnou kostrou onoho vztahu, naděje ve splnění všech Božích příslibů tento vztah oživuje a láska ho naplňuje a přivádí k dokonalosti. Víra v Ježíše Spasitele a křest nás ospravedlňují, ctnost naděje a svátost biřmování nás vedou k věrnému následování Krista, a láska, vyjádřená zvláště při slavení Eucharistie, nás už zde na zemi s Pánem sjednocuje.

Jak úžasné a útěšné je prožívání faktu, že při našem pozemském putování jsme v jednotě s Božím Synem. Ve svatém křtu jsme duchovně zrozeňeni pro život s Bohem, jako jeho děti, a Kristus vstupuje poprvé do naší duše. Ve svatém přijímání se naplňuje Kristův příslib: *Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, zůstává ve mně a já v něm* (Jan 6,56). Hodnotu tohoto niterného propojení s Pánem nejsme s to dohlédnout ani docenit. Jeho Tělo vstupuje do mého těla, jeho Krev koluje v mé krvi, jeho duše a jeho božství naplňuje mou duši, či spíše má duše se noří do jeho božské Osoby. S apoštolem Pavlem můžeme říci: *Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus* (Gal 2,20). Osobní a hlubinné spojení s Pánem nás vtahuje do lásky Nejsvětější Trojice. Jsme-li v posvěcující milosti, máme účast na životě a lásce Otce, Syna a Duchu Svatého už nyní. Jsme se všemi omilostněnými v Srdci Trojediného Boha, neskonale milovaní. Zde čerpáme sílu jít dál a také podobně milovat.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

PANNA MARIA – PRVNÍ A DOKONALÁ ZASVĚCENÁ OSOBA

Meditace k slavnosti Uvedení Páně do chrámu

V roce 1997 byl 2. únor, na který připadá svátek Uvedení Páně do chrámu, prohlášen Janem Pavlem II. světovým dnem zasvěceného života. Církev slaví tento den jako svátek povolání, bezvýhradného odevzdání se Otcí; prototypem tohoto sebeobětování je vedle Ježíše Krista také jeho matka Maria.

Ambrogio Lorenzetti: Uvedení Páně do chrámu (1342)
Foto: Wikipedie

Maria je předobrazem povolání k dílu, které Bůh očekává od člověka. Její vztažené ruce při obětování Páně v chrámu jsou prastarým gestem člověka, který se dává Bohu, a tím je svobodný. (kardinál Joachim Meisner)

Čtyřicet dní po Narození Páně si připomínáme zvláštní příhodu ze života Svaté rodiny – uvedení Páně do chrámu. Podle mojžíšského zákona přináší Maria a Josef malého Ježíše do Jeruzalémského chrámu, aby ho obětovali Bohu. Dvě osoby, Simeon a Anna, poznávají díky Božímu vnuknutí v onom Dítěti tolik očekávaného Mesiáše a prorokují o něm. V této události je obsaženo tajemství prosté a zároveň slavnostní, tajemství, v němž svatá Církev oslavuje Krista, posvěceného Otcem, prvorozeného nového lidstva. Působivý průvod svící na začátku liturgie této slavnosti (u nás cisterciáků je to slavnost) nám umožňuje prožít velkolepý příchod Toho, který je „král slávy“, „Hospodin udatný v boji“ (Žl 23,7–8). Ale kdo je mocný Bůh, jenž vstupuje do chrámu? Je to Dítě – je to Ježíšek v náručí své matky, oběť prvorozeného Bohu a jeho vykoupění skrze oběť. „Hned potom přijde do svého chrámu Panovník.“ Tato slova proroka Malachiáše v 1. čtení vyjadřují veškerou sílu očekávání hebrejského lidu v průběhu staletí. Konečně vstupuje do svého domu „anděl smlouvy“ a podrobuje se Zákonu: přichází do Jeruzaléma, aby v poslušnosti vstoupil do Božího domu.

První osobou, jež se připojuje ke Kristu na cestě poslušnosti, prožívání víry a sdílené bolesti, je jeho matka Maria. Evangelium dnešní slavnosti nám ji zobrazuje při aktu bezvýhradného obětování Syna, které se jí osobně dotýká: ve své neposkrvněné duši bude muset být probodána mečem bolesti, z čehož je patrné, že její úloha v ději-

nách spásy nekončí tajemstvím Vtělení, nýbrž se naplňuje v láskyplné a bolestné účasti na smrti a vzkříšení jejího Syna. Obětuje ho Bohu jako pravého beránka, který snímá hříchy světa. Podává ho Simeonovi a Anně jako zvěst o vykoupění a všem jej představuje jako světlo, zajišťující bezpečné putování po cestě pravdy a lásky.

Zasvěcení Božího Syna, symbolizované jeho uvedením do chrámu Matkou Marií, je vzorem pro každého muže a ženu, kteří celý svůj život zasvěcují Pánu a v tento den, 2. února, slaví svůj svátek. Zasvěcený život dosvědčuje přemíru lásky, která nutí „ztratit“ vlastní život jako odpověď na přemíru lásky Pána, který jako první „ztratil“ svůj život pro nás.

Děkujeme Pánu za řeholní, zasvěcené osoby, které přidružuje k „trůnu milosti“. Jsou drahocným darem pro Církev a pro svět, žíznící po Bohu a jeho Slovu. V tento den máme my, řeholní osoby, znovu příležitost obnovit vnitřní gesto v důvěrném duchovním společenství s Pannou Marií, když uvádí Dítě Ježíše do chrámu. Vždyť ona je první dokonalou zasvěcenou osobou, kterou nese Bůh, jehož přináší v náručí. S její mateřskou pomocí a v její škole obnovme své „tady jsem“ a „fiat –staň se.“

P. Justin Berka OCist

P. Justin Berka OCist,
převor Cisterciáckého
opatství ve Vyšším Brodě

LEVATE CAPITA VESTRA (Lk 21,28)

Nepřestávejme se dívat očima víry

Dnešní svět může povrchnímu pozorovateli připadat fádni, plný trampot a zklamání. Pohled víry v něm však odhaluje Boží lásku a moc.

Oči sedmi tisíc členů neokatechumnátního hnutí upírají zrak na bílou postavu Benedikta XVI., jemuž se v aule Pavla VI. v den svatého Antonína opata představuje 430 rodin (majících 4 až 7 dětí), které odcházejí do misí. Úžas a slzy dojetí vynucuje následující scéna: matka představuje Svatému otci svých sedm dětí, a pak ho prosí o požehnání pro osmé přicházející – my vidíme jen její ruku, jež ukazuje k zvednutému životu, který zalévá zářivým pohledem. Benedikt XVI. se sklání, jejich hlavy se téměř dotýkají, a žehná dítě, jež matka nosí pod srdcem. Řadami 2 tisíc seminaristů i všech přítomných proběhne vlna dojetí.

Z vánočního přání Bohumily, koordinátorky Rodiny Neposkvrněné, se dovídám, že 715 členů uvilo duchovní kytici pro Svatého otce i naše biskupy ze 92.703 dnů naplněných modlitbou růžence, obětmi a snášením utrpení v Čechách a na Moravě. Jen očima víry lze dohlédnout moc a účinnost takového daru pro hlásání radostné zvěsti v dnešním světě.

V minulém roce připutovalo ke hrobu svatého Jakuba do Compostely přes 8 milionů poutníků. Ožily opět svatojakubské cesty křížem krázem Evropou a vydávají se na ně nejen věřící; čím dál tím víc i muži a ženy pochybující o víře nebo ze sekularizovaných zemí, kde je Kristus vytěšňován z vědomí lidí.

Nijak nepřekvapuje, že organizátoři letošního Světového dne mládeže v Madridu už mluví o účasti dvou milionů mladých, o mimořádné ochotě rodin v diecézích (jsou jich desetitíce), kde budou mladí ubytováni před závěrečným setkáním v Madridu, ale i o nadšené přípravě mladých v rodných diecézích, odkud pak vyrazí do Španělska vydávat svědectví Kristu. Na počátku pontifikátu Benedikta XVI. se na pláni Marienfeld u Kolína nad Rýnem sešlo milion mladých, kteří se Svatým otcem slavili celonoční vigilií

Středověký rukopis: Ježíš osvobozuje duše spravedlivých. Foto: zadokromanus.blogspot.com

Neztrácejme schopnost vidět Boží přítomnost a sytit se jí, Boží lásku a děkovat za ni, Boží věrnost a stavět na ní.

modliteb a eucharistickou adoraci. Ten dvojnásobek mladých je výmluvným svědectvím.

A u nás? Pars pro toto. – Město Duchcov zažilo letos po prvé tříkrálové koledníky a hned 27 skupin, vedených P. Markem Dundou z Fatymu ve Vranově nad Dyjí, který převzal pastorační v nábožensky odumřelém poutním místě Jeníkov. Toto mariánské poutní místo nejenže ožívá, nýbrž i vyzářuje sílu radostné zvěsti do okolí, ano, do Duchcova.

Neodbytně se mi vybavují slova evangelia: Kdo má uši k slyšení, slyš! A také bych je rozšířil: Kdo má oči k vidění, viz! – totiž znamená časů. Právě těch našich,

kteří se na první pohled či povrchnímu pozorovateli zdají fádni, plné trampot, zklamání, frustrace, takže je stále více těch, kteří jsou uhranuti všedností, neschopni vidět Boží přítomnost a sytit se jí, Boží lásku a děkovat za ni, Boží věrnost a stavět na ní. Abych neplýtvat slovy – už z nich leckdy bolí uši – světil jsem své přání do nového roku básnické formě haiku.

*Vyloudit jen úsměv
na tvé rty
až přání mé
ti přiletí
zaťukat jíním
na radost*

P. Josef Koláček SJ

P. Josef Koláček SJ,
redaktor české sekce
Vatikánského rozhlasu,
překladatel a historik

ČECH, KTERÝ OSLOVIL I VATIKÁNSKÉ KARDINÁLY

Úvahy o umění a evangelizaci

Boží muka u cesty z Šumvaldu na Uničov, kulturní památka. Foto: Wikipedie, Martin Vavřík

Kdo je ten Horyna? – ptal se ředitel Vatikánského rádia, když jsem se vrátil do práce po návratu z Čech, kde jsem byl jako korespondent během návštěvy Benedikta XVI. Mojmir Horyna byl tehdy prorektorem Karlovy Univerzity, a tedy jedním z pořadatelů setkání papeže s akademickým světem. Hned po jeho skončení jsem s profesorem Horynou natočil rozhovor. V Římě pak byl přeložen do dalších jazyků. Tak se dostal do vatikánských kruhů a jednoho kardinála, šéfa jednoho z hlavních vatikánských úřadů, zaujal natolik, že zvedl telefon a zavolal do rádia s otázkou, kdo je ten český profesor, který tak trefně shrnul papežskou cestu a především poukázal na sílu sakrálního umění jako cesty vedoucí k Bohu.

„Myslím si, že přes sílu kultury se lidé pomalíčku dostávají znovu k problému náboženství. Vím to z řady míst v Čechách, kde vzniká jakýsi lokální patriotismus a kde lidé začali opravovat kapličky a křížky. Napřed to dělají jenom proto, že jsou odtamtud a chtějí, aby to tam bylo hezký, ale když s těmi křížky a kapličkami

Skutečná evangelizace probíhá dole, v našich setkáních s nevěřícími, u českých křížků a kapliček.

žijí, tak jim to posléze dá i něco dalšího. [...] A ono v životě je to tak, že když do něčeho vkládáme smysl, tak jej pak z toho zpětně dostáváme. A jde o to, něčemu se odevzdat. A odevzdáváme-li se těmto věcem, tak v tom kontaktu s existencí Boží jsme, i když si to dlouho ani třeba nedokážeme uvědomit. A ono to přijde, ono to osloví. Tyto věci působí zrovna tak, jako působí svátosti, i když o tom člověk třeba ani nepřemýšlí.“

Právě tato slova, jak se později ukázalo, udělala dojem na vatikánského kardinála. Cituji je v takovém rozsahu ze dvou důvodů. Jednak proto, že v minulém týdnu nás prof. Horyna předčasně opustil. Zadruhé proto, že jde o věci, které jsou ve Vatikánu na pořadu dne. Mám na mysli misie a evangelizaci.

Minulý týden byly zveřejněny dva důležité dokumenty o naléhavé potřebě všeobecné evangelizace. První byl určen kněžím a připomínal jim, že každý z nich je misionářem, že má hlásat evangelium KAŽDÉMU člověku, s nímž se setkává. Druhý je papežským poselstvím ke Světovému dni misí. I tento dokument je velmi naléhavý. Papež zdůrazňuje, že evangelium má být hlášáno všem národům a každému člověku, protože hlavním cílem Církve je přivést všechny lidi k víře v Krista.

Zkrátka a dobře, ve Vatikánu vládne jakýsi misijní nepokoj. Ze všech stran se vynořuje přesvědčení, že Církev by měla vyjít ven ze své uzavřenosti. Problém je v tom, že nikdo ještě přesně neví jak. Arcibiskup Fisichella, kterému papež svěřil nově vzniklou Radu pro novou evangelizaci, nedávno ohlásil, že se vydává na cestu po světě, aby se zblízka seznámil s těmi formami nové evangelizace, které už fungují. Kardinál Ravasi z Papežské rady pro kulturu ohlásil velkou akci nazvanou *Nádvoří pohanů*, totiž setkání Církve se světem ateistů a agnostiků. První etapa má proběhnout už v březnu v Paříži. Kromě toho ve Vatikánu probíhají přípravy na synod biskupů o nové evangelizaci. V příštích týdnech dorazí do místních církví dotazníky s otázkami na to, jak se nová evangelizace osvědčuje v terénu.

Zaznívá tedy velké volání po misii. Vatikán jako takový v tom směru může podniknout jen nemnoho. Může povzbuzovat, dávat náměty, poukazovat na dobré příklady. Skutečná evangelizace ovšem probíhá dole, v našich setkáních s nevěřícími, u českých křížků a kapliček.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

RONALD REAGAN A MORÁLNÍ VŮDCOVSTVÍ

Musíme mít odvahu činit to, o čem víme, že je mravně správné

V neděli 6. února si připomínáme 100. výročí narození Ronalda Reagana, 40. prezidenta Spojených států amerických (1981–1989), jednoho z nejvýznamnějších politiků 20. století, jenž vynikl jako velký bojovník za svobodu a demokracii a především hluboce a upřímně věřící křesťan bojující za právo na život pro každého člověka.

Ronald Reagan byl státníkem svobody. Posílil moc Ameriky a vyvíjel tlak na Sověty, čímž americkou svobodu před sovětským imperialismem ubránil a hranice svobody ve světě posunul, neboť způsobil rozpad světové komunistické soustavy. Američanům jejich svobodu navíc zvětšil, protože jim snížil daně a zmenšil roli státu v jejich životech. Jsou-li však jedni lidé svobodní, jak mají svou svobodu uplatnit? Jak s ní mají naložit? K čemu jim má sloužit?

Jak naložit se svou svobodou

To je otázka, na niž nám smysluplnou odpověď dávají pouze konzervativci. Vztah nacistů a komunistů ke svobodě je jednoznačný: jsou totálně proti ní. Socialisté ji chtějí sešněrovat a zmenšit rozsáhlým pečovatelským státem; tím, že z lidí snímají jejich individuální odpovědnost a přenášejí ji na stát, berou jim rovněž svobodu. Liberálové jsou sice za svobodu, ale na otázku, co s ní mají lidé dělat, nám odpověď nedávají. Přinejlepším řeknou, že s ní lidé mají naložit, jak chtějí. Jenomže otázka vyvstává: je skutečně úplně jedno, jak lidé se svou svobodou naloží? Nehrozí náhodou, že při jejím špatném uplatnění o ni mohou lidé přijít? Přitom trpká zkušenost lidstva nás učí, že hrozí právě to. A navíc, nejsou náhodou některá uplatnění svobody vnitřně hodnotnější než jiná? Veškeré ideály ušlechtilosti, milosrdenství a statečnosti nás učí, že vskutku jsou. Těchto věcí si liberálové obvykle vědomi nejsou.

Jsou si jich však velice dobře vědomi právě konzervativci. Ti jsou za maximální svobodu slučitelnou s civilizovaným řádem, zároveň nám však poskytují odpověď i na otázku, jak mají lidé svou

Ronald Reagan (6. února 1911 – 5. června 2004)
Foto: Wikipedia

„Žádný arzenál, ani žádná zbraň v arzenálech světa není tak mocná, jako mravní odvaha svobodných mužů a žen.“ (Ronald Reagan)

svobodu uplatnit správně: mají mravní povinnost svobodně volit to, co je spravedlivé a dobré.

Aby byl člověk plně svobodný, musí být mravní

A Ronald Reagan konzervativcem věru byl. V roce 1983 – na vrcholu studené války – řekl: „Amerika, jež je silná vojensky a ekonomicky, nestačí. Svět musí vidět Ameriku, jež je silná morálně; s krédem a vizí. Ty nám dodávají odvahu a vedou nás k úspěchům. Pro nás hodnoty mají smysl.“ Reagan jako křesťan si

byl vědom toho, co věděl již Aristoteles a co učí křesťanství: aby byl člověk plně svobodný, musí být mravní. Vnější, politická svoboda pro plnou svobodu člověka nestačí. To proto, že pokud si člověk ve svém životě nevolí to, co jeho rozum a svědomí nahlížejí jako správné, nýbrž se nechává (s)vést svými vášněmi, je vlastně otrokem hříchu. Aby se od hříchu osvobodil, aby se naučil kontrolovat a ovládat své vášně a choutky, musí se cvičit v ctnostech a praktikovat je; musí se naučit upřednostňovat to, co jeho rozum a svědomí nahlížejí jako správné, před tím, kam ho slepě tahají jeho vášně. Jen pak je plně svobodným: volby činí on sám, jeho rozum; není pouhou bezvládnou hračkou zmítanou svými vášněmi.

Svobodu je třeba bránit

Být ctnostný má velice praktický vztah k zachování svobody, konkrétně k její obraně. Aby lidé zůstali svobodní, musí být připraveni svou svobodu bránit. To znamená, že musí být připraveni svůj život riskovat při obraně svobody a nikdy se dobrovolně nesmířit s její ztrátou. Jinými slovy, musí být odhodláni raději zemřít ve stoje, než žít na kolenou. Jen tak mají naději ubránit svobodu proti těm, kdo by jim ji chtěli vzít. To naznačil prezident Reagan již ve svém prvním inauguračním projevu 20. ledna 1981: „Žádný arzenál, ani žádná zbraň v arzenálech světa není tak mocná, jako mravní odvaha svobodných mužů a žen.“ A ve svém prvním celonárodním projevu, v řeči *A Time for Choosing*, pronesené v prezidentské kampani v roce 1964 ve prospěch senátora Goldwatera, Reagan svým spoluobčanům sdělil: „Vy i já máme rendezvous s osudem. Může-

Ronald a Nancy Reaganovi na setkání s Janem Pavlem II. (1982). Foto: Wikipedie

me pro naše děti zachovat tuto poslední nejlepší naději lidstva na zemi, anebo je můžeme odsoudit k prvním vykročení do tisíciletí tmy. Pokud selžeme, alespoň ať naše děti, a děti našich dětí, budou moci o nás říci, že jsme si svůj krátký pobyt zde zasloužili. Že jsme učinili vše, co jsme učinit mohli.“ Jinými slovy, udržení svobody si nutně vyžaduje značnou dávku ctností: ctnost odvahy, ctnost statečnosti, ctnost odhodlání upřednostnit riskantní boj za svobodu se zbraní v ruce před pouhým pohodlným biologickým vegetováním v otroctví.

Svoboda pro všechny, i nenarozené

K druhému intimnímu kontaktu mezi svobodou a ctnostmi dochází v bolestné otázce potratů. Nikde jinde se problémy nesprávně uplatněné svobody neprojevují tragičtěji: záměrným zabitím malého človíčka. Propojení svobody s ctností je zde žádoucí než kdekoli jinde, neboť to, co jinak hrozí, je oblundné: masakr nevinů.

Prezident Reagan byl příslušníkem hnutí *Pro-life* – hnutí za život počatých dětí. Právě za jeho vedení se Republikánská strana stala stranou většinově *Pro-life*. Navazovala tím na své kořeny

„Víra v Boha je klíčem k tomu, abychom byli dobrými lidmi.“ (Ronald Reagan)

v polovině 19. století, kdy vznikla jako strana odpůrců otroctví. Lincolnovští republikáni byli tehdy proti tomu, aby se některým lidským bytostem svévolně upíral jejich plně lidský statut pod hanebnou záminkou jejich tmavé pleti, a proto se jim následně upíralo i přirozené právo na svobodu. Reaganovští republikáni jsou obdobně proti tomu, aby se některým lidským bytostem svévolně upíral jejich plně lidský statut pod hanebnou záminkou jejich nízkého věku, a proto se jim následně upíralo i přirozené právo na život. Reagan sám považoval potratovou praxi za natolik velkou skvrnu na svobodné západní společnosti, že za svého prezidentství napsal esej *Potrata a svědomí národa*. Přitom za největší omyl celé své politické kariéry považoval svůj podpis zákona legalizujícího potratovou praxi v Kalifornii – z doby působení v úřadu guvernéra tohoto státu. Tehdy se ještě nechal obelhat argumenty potratářů, že legalizace některých potratů přý zabrání většímu zlu potratů nelegálních.

Pak již ale nikdy žádnou obdobnou chybu neudělal: věděl, že legalizace potratů některých je ze strany potratářské lobby jen krokem k legalizaci potratů všech. Toho se Reagan hrozil, neboť stejně jako Lincoln bral otázku lidských práv vážně. „Tyto pravdy považujeme za samozřejmé, že všichni lidé jsou stvořeni sobě rovni a svým Stvořitelem jsou obdařeni určitými nezczizitelnými právy, mezi nimiž jsou právo na život, svobodu a hledání vlastního štěstí.“ – píše se v Deklaraci nezávislosti USA ze 4. července 1776; v Deklaraci, kterou se Amerika vlastně zrodila. Když „všichni lidé“, pak všichni lidé – tedy i černí mají právo na svobodu, říkal Lincoln, tedy i nenarození mají právo na život, říkal Reagan.

Křesťanská víra – klíč ke svobodě

Jak vidíme, Ronald Reagan byl přesvědčen, že ctnosti jsou nezbytné pro zachování, ale i správné uplatňování lidské svobody. Co však podle jeho názoru lidé učí ctnostem, ale i utvrzuje ve ctnostech? To samé, o čemž byli přesvědčeni i otcové zakladatelé americké republiky: křesťanská víra v Boha. Reagan v roce 1983 uvedl: „Otcové zakladatelé byli přesvědčeni, že víra v Boha je klíčem k tomu, abychom byli dobrými lidmi, a aby se Amerika stala velkou zemí.“ Ronald Reagan byl nejen velkým politikem svobody a velkým konzervativním státníkem, ale především hluboce a upřímně věřícím křesťanem. V roce 1982 o sobě řekl: „Vždy jsem věřil, že my, každý z nás, existujeme pro nějaký účel, že existuje Boží plán pro nás všechny. Nyní vím, že ty dny, jež mi zbývají, patří Jemu.“ Snad právě křesťanská víra byla tou největší Reaganovou inspirací pro jeho oddanost věci svobodě. V již citované řeči *A Time for Choosing* pronesl: „Musíme mít odvahu činit to, o čem víme, že je mravně správné; a politika appeasementu nás žádá, abychom přijali tu největší možnou nemravnost. Žádá nás, abychom si vykoupili bezpečí od hrozby atomové bomby tím, že bychom prodali do věčného otroctví naše bližní, lidské bytosti zotročené za železnou oponou, abychom jim řekli, ať se vzdají své naděje na svobodu, protože jsme připraveni se s jejich otrokáři dohodnout.“

Právě víra v Boha, víra v to, že Bůh od nás chce, abychom činili, co je správné, a nikoli, co je pouze pohodlné, vede reaganovské konzervativce k obhajobě těch politických postojů, které zastávají: ať již postoje, že lidé mají žít ve svobodě, že lidé svobodní mají svou svobodu bránit a lidem nesvobodným k ní i dopomoci; anebo postoje, že lidé mají nést odpovědnost za život svůj i své rodiny, a nečekat na stát, že o ně bude pečovat

a zaopatří je; ale i postoje, že lidé mají žít ctnostně, a proto žádné potraty – tj. zabíjení nenarozených nevinných – nebudou, neboť ctnostní lidé je nepotřebují a ani nechtějí, neboť ví, že jsou zlem.

Co dodat o Ronaldu Reaganovi na závěr? Snad jen to, co si on sám přál, aby nám zůstalo v paměti: „Ať již dějiny o mně ještě řeknou cokoli, až odejdu, doufám, že uvedou, že jsem se odvolával k vašim nejlepší nadějím, nikoli k vašim

nejhorším obavám; k vaší důvěře, nikoli k vašim pochybnostem. Mým snem je, aby na vaší cestě vpřed vám na vaše kroky svítila lampa svobody, a vaši chůzi vám podpíralo rameno příležitosti.“ Ano, to o něm dějiny řeknou; a ještě mnohem víc!

Hynek Fajmon, Roman Joch

Text je kapitolou publikace Hynek Fajmon – Roman Joch: „Margaret Thatcherová a Ronald Reagan“, 2010.

(Mezilitulky redakce)

PARADOXNÍ ORTODOXIE

Víra je matkou veškeré energie světa

Napsala mi studentka z Ružomberoka, abych jí ozřejmil Chestertonovu apologii z teologického hlediska, a protože jsem právě dokončil a vydal překlad jeho slavné *Ortodoxie*, pokusím se o nemožné, ačkoli vím, že Chestertona vlastně vykládat nelze. Vždyť žádnou teologii nemá. Předpokládá jednoduchou v podstatě neměnnou křesťanskou víru a ukazuje, jak složitá, podivuhodná a svobodná z ní vyrůstla civilizace. Originalita jeho přístupu spočívá v přesvědčivě osobní zkušenosti a v bravurním popisu radosti z paradoxu existence, téhož paradoxu, který pozdější existencialisty svedl k přesvědčení, že je člověk ve světě čirou absurditou. Chesterton hoře z rozumu nepřijímá, ví, že je tady k dispozici řešení, které jako klíč ke dveřím přesně zapadá do nejhlubších potřeb člověka. Základní existenciální pocit je totiž univerzální – člověk do světa patří i nepatří. Světový člověk světu nikdy neporozumí. Je-li v něm příliš zabydlen, začne být nespokojen. Bez potřeby aktivního, imaginativního a dobrodružného života se mu život stane nudným vězením.

K tomu musí nejprve obnovit dětskou radost z každodennosti – protože je zázračná. Žádný determinismus! „Výrazy jako zákon, nutnost a řád jsou neadekvátní, neboť předpokládají znalost vnitřních souvislostí. Ale z lidského pohledu jsou fakta nahodilá a tajuplná. Strom rodí ovoce, protože je kouzelný, voda teče z kopce, protože je očarovaná, a slunce svítí, protože je zázračné.“

Pluje-li naše modrá planeta tak přesně na milimetr posazená mezi horkou Venuší a ledový Mars, vesmírem příšerných teplot a mrazu, aby nás hořící koule nad námi životodárně hřála, pak to není samozřejmé... My také přece v důvěře a s nepochopitelnou samozřejmostí očekáváme zázraky. „Riskujeme, že se běžný chod věcí nemusí naplnit, ne, my na něj sázíme, tak jako riskujeme vzdálenou možnost, že se svět srazí z kometou,“ jako když jdeme spát v domnění, že se ráno probudíme. Odkud se bere tahle úžasná a laskavá důvěra v existenci?

K tomu, abychom chápali život jako dar a smysl života jako zápas o dobro, potřebujeme víru.

„Vzpomínka na první lásku možná zabolí, ale vzpomínka, která na chvíli ozáří rozmanitou krajinu dětství, dávný svět úžasu, je jako by si mrtvý vzpomněl na život... Hodnota vlastní existence je nevyjádřitelná, je ukryta v pocitu několika prchavých a nesmrtelných zvuků a gest, ve vzpomínkách na starý portrét, dávnou píseň nebo domovní dveře.“ A kde se v tomto smrtelném světě vzala nesmrtelnost? „Šťěstí je stejně tajuplné jako náboženství. Extáze první lásky je vytržení, ale nikoli kvůli okamžiku. Co na tom, že je ta láska telecí? Co na tom,

že třeba nevydrží ani týden. Milenec cítí, že nikdy nepomine, protože ta chvíle se nezdá prchavá. Člověk totiž nemůže milovat, co je smrtelné. Může milovat jen to, co je věčné – i když pouze na chvíli.“ Proto je také sebevrah zrádce života.

U Chestertona vystupuje i přirozený platonismus. Jako děti jsme se nasmáli definici bodu, protože nemá rozměr. V tomto materiálním světě existují zvláštní ideální předměty, jež může uchopit jen lidská mysl. Proto je samo myšlení nemateriální.

Chesterton neustále vyzývá rozum, ale dobře ví, že smyslu světa/kosmu porozumět zcela nelze, avšak rozlišovat mezi pravdou a lží, mezi dobrem a zlem a toužit po vznešeném smyslu života je odvážnou hrdinskou a romantickou cestou života. K tomu, abychom chápali život jako dar, svět jako zázrak, každé ráno jako počátek dobrodružné cesty, smysl života jako zápas o dobro, druhého člověka jako radostné setkání a příležitost, potřebujeme víru. Jen ona je matkou každé energie. A také paradoxně varuje: „Nehledejte Boha, netušíte-li, že tam je.“ Nikoli sama existence (Sartre, Camus), jen materialismus je skutečně tragický.

*Alexander Tomský
www.tyzden.sk*

*Alexander Tomský,
publicista, politolog
a nakladatel*

UZDRAVENÍ RODOVÝCH KOŘENŮ

Rozhovor s provinciálem dominikánů fr. Benediktem Mohelníkem OP

Může náš život ovlivňovat nějaké duchovní zlo pocházející z minulosti? A lze je odstranit pomocí tzv. uzdravení rodových kořenů? Zeptali jsme se fr. Benedikta Mohelníka OP, provinciála České dominikánské provincie.

Před nedávnem vydala Česká biskupská konference dokument „Uzdravování rodových kořenů“, který je překladem doktrinální instrukce teologické komise Francouzské biskupské konference. Co vedlo francouzské biskupy, že se touto otázkou tak vážně a obsírně zabývali?

Ve Francii měla velký ohlas kniha amerického klaretiana P. Johna Hampsche *Uzdravení rodových kořenů skrze eucharistii*. Tento katolický kněz se inspiroval zkušeností anglického psychiatra čínského původu Kennetha McAlla. Mezi věřícími i duchovními vyvolala praxe uzdravování rodových kořenů nejen zájem, ale také pochybnosti a zmatek. Francouzští biskupové nejsou jediní, kdo zbystřili. Jedná se o živou problematiku i v jiných evropských zemích a dokonce i na dalších kontinentech. Episkopát Francie proto pověřil svou teologickou komisi, kterou tehdy vedl dominikán Mons. Jean-Louis Bruguès, aby se otázkou zabývala a připravila stanovisko.

Panoval v komisi jednotný náhled na tuto záležitost?

Měl jsem možnost mluvit na toto téma právě s Mons. Bruguèsem, který mi prozradil, že v samotné komisi se projevovaly dva přístupy. Jeden zaujímal spíše vstřícný postoj a snažil se o jisté pochopení nového fenoménu a druhý chtěl poskytnout jasná kritéria pro rozlišování a posouzení. Podle všeho převládá spíše druhý přístup. Francouzští biskupové oceňují dobrý úmysl, ale zřetelně ukazují na nezanedbatelná rizika.

Co je obsahem tohoto dokumentu?

Dokument je rozdělen na dvě části. První pojednává o problému z hlediska psychologie, druhá se zabývá toutéž otázkou z pohledu teologie. Prvním pří-

nosem této doktrinální instrukce tedy je, že přesně rozlišuje mezi přirozenou a nadpřirozenou rovinou. Francouzští biskupové varují před zaměňováním obou rovin. Jistě, přirozené i nadpřirozené se spojuje a prolíná v jednom člověku, ale je nutné oběma řádům přiznat jejich vlastní působnost. Zvláště škodlivé může totiž být, když někdo pod rouškou duchovní pomoci pracuje s psychologickými postupy, s nimiž pracovat neumí; ty pak v člověku snadno otevírají ještě hlubší problémy, s nimiž si neví rady a v dů-

Smysl pro nadpřirozený rozměr křesťanského života a zacílení k věčnosti je v obecném povědomí oslabený. Témata jako nebe, očistec, peklo, poslední soud téměř vymizela z kázání většiny kněží.

sledku člověka poškodí jak po psychické stránce, tak po duchovní.

Znamená to tedy, že když si tuto knihu přečte např. nějaký kněz a stane se zastáncem „uzdravování rodových kořenů“ a použije tyto metody, může lidem ublížit?

Ano. Může skutečně velmi ublížit. Protože k němu přichází člověk nějak zraněný, křehký, nemocný a potřebuje pomoc, a kněz mu, jakožto kněz, pomoci neumí.

Praxe „uzdravování rodových kořenů“ se v Církvi značně rozšířila, nejen u nás či jinde v Evropě, ale také na dalších kontinentech. Neukazuje to, že je v ní něco autentického?

Instrukce francouzských biskupů upozorňuje na jednu nesmírně důležitou věc, totiž na „nedostatek eschatologie v kultuře víry současných křesťanů“. Smysl pro nadpřirozený rozměr křesťanského života a zacílení k věčnosti je opravdu v obecném povědomí oslabený. Témata jako nebe, očistec, peklo, poslední soud

Z hlediska katolické nauky je nepřijatelné předpokládat nějaké duchovní zlo pocházející z minulosti už nežijících, ale nám blízkých osob a odstranitelné nějakou modlitbou druhé osoby. Z minulosti může pocházet nějaké zlo, i duchovní, jako je například zlý příklad a pohoršení, nevhodná výchova, špatné návyky..., to má hlubší kořeny a s tím je třeba dlouhodobě pracovat, usilovat o změnu své mentality některými i asketickými cvičeními, často se modlit a přistupovat ke svátostem. Je třeba dobře si to uvědomit a nepřenášet své hříchy a hříšné náklonnosti jenom na druhé, a pak očekávat osvobození opět jenom od druhých. To by popíralo naši svobodnou vůli a naši vlastní zodpovědnost za spásu! Osvobodí nás jenom Bůh, jeho milost, ale ne bez naší aktivní spolupráce! Nepodléhejme iluzím rychlého a jednoduchého řešení svých někdy i velmi závažných problémů, ale s pomocí Boží milosti se snažme dělat vše, abychom to – pokud je to vůle Boží – změnili.

Komise ČBK pro nauku víry

téměř vymizela z kázání většiny kněží. Autor u nás vydané knihy o této problematice vykazuje značnou neznalost teologie posledních věcí člověka. Nelze než upřímně říci, že je po teologické stránce zmatená. A protože mnozí věřící nemají oporu v dobré znalosti alespoň katechismu, nechají se příběhy ze života snadno ohromit, zvláště když to nějak rezonuje s jejich vlastní zkušeností.

Co lze ovšem namítnout proti vlastní duchovní zkušenosti? Nemůžete přece někoho přesvědčovat o tom, že jeho zážitek není skutečný.

Osobní zkušenosti opravdu zpochybňovat nelze. Je však možné o své zkušenosti přemýšlet a snažit se ji hlouběji pochopit. Především v duchovní oblasti se nelze spokojit s argumentem, že „to funguje“. Velcí mystici se stavěli kriticky k vlastním duchovním prožitkům, i když se zdály být od Boha. Byli si vědomi toho, že Zlý může působit i v rouše anděla. Jako příklad bych uvedl svátosti. Svátosti vždycky „fungovaly“, tzn. působily duchovní účinky, ale ne všechno, co kdy bylo v průběhu staletí řečeno o svátostech, nebo jak byly interpretovány, bylo vždycky správně. Že něco „funguje“, neznamená, že jsme to správně pochopili. U svátostí máme jistotu, pokud jde o jejich vlastní nadpřirozené účinky, že se nemůžeme stát obětí omylu, protože jsou garantovány Kristovým ustanovením. U ostatních duchovních prostředků, stejně jako u působení svátostí v časném oboru, takovou jistotu nikdy nemáme. Tím spíše se musíme poctivě ptát, kdo, jak a co působí v našem duchovním světě. Kausalita v této oblasti není jednoduše viditelná.

A co byste řekl lidem, když přijdou do sakristie a chtějí nechat sloužit mši svatou za uzdravení rodových kořenů?

Ptal bych se, o co jim skutečně jde. Vysvětlil bych, že mši svatou sloužíme za zemřelé, naše předky, za spásu jejich duší. Vybavují se mi „klasické“ formulace mešních úmyslů, kde se za konkrétní jméno přidává: „... a za duše v očistci“; „... a celý náš rod“; „... a za zemřelé z obou stran“ apod. Katolická tradice velmi dobře zná užitečnost modlitby za zemřelé předky. Jen se na to možná trochu zapomně-

Osvobození duší z očistce. Kniha hodinek Kateřiny Klevské (1440). Foto: medievalsript.com

Neváhejme a pojďme na pomoc těm, kteří jsou mrtvi, a obětujme za ně své modlitby. (sv. Jan Zlatoústý)

lo a teď si to lidé uvědomují. Abychom oživilí praxi mší za zemřelé, mohli bychom mít v sakristii předtištěné kartičky s vhodným obrázkem a na rubu by byla modlitba za zemřelé a místo na poznamenání termínu, kdy bude mše sloužena.

Nedávno proběhla ve vašem pražském klášteře debata na toto téma. Byla podle vás přínosná?

Už při přípravě této debaty jsme věděli, že je to téma emocionálně silně nabitě a vytváří dva protilehlé tábory. To bylo, alespoň ze začátku, cítit i v sále. Přesto jsme chtěli debatu uskutečnit. A to byl její první přínos: zahájila se otevřená diskuze. Debata nedospěla k nějakým konkrétním

závěrům, jak bychom si možná přáli. Zazněly tam však, podle mého názoru, důležité věci. A sice, že kniha McAlla není zrovna nejlepším, a určitě ne jediným, zdrojem inspirace pro duchovní postoj a praxi vůči zemřelým předkům, a dále že samotné označení „uzdravení rodových kořenů“ není nejšťastnější. A hlavně bylo, myslím, patrné, že katolická tradice nabízí jak vyvážený pohled na danou problematiku, tak také osvědčené duchovní prostředky. Jejich konkrétní podobu ovšem máme neustále hledat, aby byla přístupná lidem naší doby.

Otázky kladla redakce RC Monitoru.

Fr. Benedikt Mohelník OP, Th.D. (*1970), provinciál České dominikánské provincie, vyučuje dogmatickou teologii na Teologické fakultě UK v Praze a UP v Olomouci

DVACET LET POTÉ

Jak jsme se za 20 let změnili?

V této pro letošní rok nové a pravidelné rubrice vám, milí čtenáři, přinášíme archivní články z Lidové demokracie. Co a jak psaly noviny před 20 lety?

Obnova duchovní činnosti především

V arcibiskupském paláci v Praze přijal František kardinál Tomášek delegaci řeholníků, vedenou provinciálem dominikánského řádu P. Dominikem Dukou a opatem želivského kláštera Vítem Tajovským. Představitelé řeholí informovali kardinála Tomáška o své činnosti a životě v nových podmínkách, které přinesly nejen mnoho potěšitelného, ale také mnoho starostí, neboť řehole začínají svoji činnost vlastně od začátku. Pan kardinál povzbudil přítomné a zdůraznil nutnost především duchovní formace nových členů. Na závěr udělil společně se svéticím biskupem Františkem Lobkowiczem všem přítomným své pozhnání.

„Nesmíme ztratit své ideály. Ztratíme-li ideály, ztratíme všechno,“ s touto výzvou se obrátil k řeholníkům a řeholnicím shromážděným v pražském jezuitském kostele místopředseda konference vyšších řeholních představených P. Dominik Duka. Vyzdvihl zejména působení řeholnic ve zdravotnictví, úspěchy sester voršilek a mužského řádu petrinů i ostatních ve školství, práci františkánů s neslyšícími a nevidomými a sester Matky Terezy ve věznicích. Velkou nadějí jsou počty nových členů či kandidátů řádů a kongregací a počty studentů bohosloví. Jde o 138 noviců, 122 kleriků a 169 novicetek.

Otázka majetkové restituce sice bude mít své místo i v činnosti řeholí, ale o nich platí, že řády hledají nejprve spravedlnost Božího království a ostatní jim bude přidáno.

Podobná setkání se uskutečnila i na ostatních místech republiky. Za účasti představitelů Svatého stolce, apoštolského nuncia arcibiskupa Giovanniho Coppy, metropolitů Slovenska arcibiskupa Jána Sokoľa a pěti slovenských biskupů se uskutečnilo setkání členů katolických řeholí při příležitosti Dne řeholních povolání v Trnavě.

-re-

Lidová demokracie ze 4.2.1991

CO JE EVOLUCE?

Nad knihou Ernsta Mayra o aktuálním pohledu na evoluční biologii

Kdo jsme, víme jen tehdy, když víme, odkud přicházíme.
(Horst Köhler, 2005)

K výše uvedenému výroku německého exprezidenta můžeme přidat obdobné vyjádření prof. Phillipa Johnsona z knihy *Rozum v rovnováze (Reason in the Balance – The Case Against Naturalism in Science, Law & Education, 1995)*: „Pokud chceme vědět, jak máme žít a jak se chovat k lidem okolo nás, pak musíme začít tím, že se ptáme, proč a jak jsme se tady vzali.“ Odpověď na tuto základní otázku naší existence je v zásadě dvojitá, odvozená z dvojího diametrálně odlišného pohledu na svět: biblického teismu a naturalistického evolucionismu. První vychází ze starozákonního principu o stvoření, byl převládajícím pohledem po dobu té-

měř 2000 let trvání křesťanské civilizace a vyjadřoval přesvědčení, že za realitou tohoto světa stojí Bůh se svou vůlí a záměrem. Bůh je ve svém vztahu ke světu sice transcendentní (nemůže se stát předmětem našeho zkoumání), jeho dílo je však takové povahy, že za ním skrytého tvůrce můžeme tušit. Německý astronom Norbert Pailer to formuluje takto: „Viděno očima víry je možné ve vesmíru poznat rukopis Stvořitele.“ To je v plném souladu se známým výrokiem apoštola Pavla v jeho listu do Říma: „Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu.“

Zrození evoluce

Druhý názor – pohled evoluce – se zformoval na základě vystoupení Charlese Darwina, když v roce 1859 vydal své základní dílo *O vzniku druhů*. Darwin měl své předchůdce, síla jeho vystoupení však spočívala v tom, že nabídl přesvědčivé materialistické vysvětlení, včetně zdánlivě jasně vědeckého mechanismu. Evoluční paradigma pak vděčně přijali ti, kteří se snažili vykládat svět z pozice naturalismu, tedy výlučně z přirozených příčin. „Darwinovým úmyslem bylo odstranit celou ideu Boha jako stvořitele organismů z oblasti rozumné diskuse,“ prohlásil jednoznačně Sir Julian Huxley,

první ředitel UNESCO a jeden z rozhodných Darwinových stoupců. A v knize s příznačným názvem *Náboženství bez zjevení* (*Religion Without Revelation*, 1958) vyjádřil ambice tohoto nového světového názoru slovy: „Všeobecnou filozofií UNESCO by měl být, jak se zdá, vědecký světový názor, globální ve svém působení a evoluční ve svém základu.“ Podobně vidí situaci převažující většina vědecké elity současnosti, jak si můžeme uvést na příkladu harvardského genetika Richarda Lewontina (1997): „Problémem je přimět lidi, aby odmítli iracionální a pověrečná vysvětlení světa a jako jediného tvůrce pravdy přijali sociální a intelektuální aparát – Vědu.“ Charakteristické pro tento přístup je, že si doménu vědy uzurpuje sám pro sebe a alternativní názor, založený na principu stvoření, se snaží z veřejného prostoru všemi prostředky (publikace, média, školy atp.) vytěsnit jako překonaný relikt minulosti.

Aktuální pohled

Takže – co je evoluce? A co tento výklad přírody znamená pro místo člověka ve světě? Dobrou příležitost, jak si tuto věc ověřit „přímo u pramene“, poskytuje kniha amerického biologa Ernsta Mayra *Co je evoluce*, která vyšla nedávno v českém překladu. Ernst Mayr (1904–2005) byl dlouholetým profesorem biologie na Harvardově univerzitě, je považován za jednoho z nejvýznamnějších evolučních biologů moderní doby. Noviny *The New York Times* ho svého času nazvaly Darwinem 20. století. V uvedené knize podává aktuální pohled na evoluční biologii určený běžnému čtenáři. „Lepší kniha o evoluci není. A žádná jí podobná další kniha ani nikdy nebude“ – těmito slovy končí předmluvu J. M. Diamond, jeden z jeho žáků, a tak čtenář knihu otvírá s očekáváním a trochou napětí.

Knihy o rozsahu 350 stran je rozdělena do čtyřech částí a doplněna rejstříkem a poznámkovým aparátem. První část je úvodním vstupem do problematiky (v jakém světě žijeme, vzestup živého světa, o důkazech evoluce), obsahem dalších dvou je podrobnější výklad základů evoluční biologie, poslední část je věnována evoluci člověka. Základní idea knihy se nijak neliší od klasické Darwinovy kon-

ceptce, do gradualistického schématu jsou jen zapracovány nové poznatky z genetiky a molekulární biologie. Autor zdůrazňuje význam tzv. populačního myšlení, podle kterého evoluce neprobíhá na úrovni genů, nýbrž na úrovni místních populací daného druhu. Každá taková populace vykazuje variabilitu příslušných jedinců, a to vytváří prostor – poskytuje materiál – pro působení přírodního výběru. Jedině

Foto: scienceblogs.com

Darwinova teorie není ničím více ani méně než velkým kosmologickým mýtem 20. století.

ten (žádné metafyzické příčiny neexistují) je zodpovědný za všechny změny v živé přírodě, od jednoduchých adaptací, přes formování nových tělních struktur, až po vznik nových druhů. Výmluvné ovšem je, že ze sedmi kapitol druhé a třetí části knihy se šest kapitol týká jevů mikroevoluce (limitovaných změn v rámci druhu, které nejsou předmětem žádného sporu), kdežto vlastnímu vzniku druhů (makroevoluci) je věnována jen jedna. Není divu, neboť důkazů je poskrovnu, a je sympatické, že kniha tuto důkazní nouzi opakovaně připouští. Důsledkem ovšem je, že nejdůležitější část knihy je nepřesvědčivou směsí evolučního historického vyprávění, spekulací a domněnek. To však

nemění na sebevědomém hodnocení autora, že evoluci „nadále nelze nazývat teorií“, ale je třeba „ji brát – stejně jako heliocentrismus – jako skutečný stav věcí“. To platí i pro původ člověka, kde nám autor předkládá tento scénář: Vývoj našeho rodu začal kdysi dávno v moři (konkrétně to byly lalokoploutvé ryby); před nějakými 200 miliony let naši vodní předkové vystoupili na souš a vývoj pak pokračoval, až se zde před 25 miliony let objevili lidoopi. Ze společného předka se před 6–8 miliony let oddělily dvě větve, z jedné se vyvinul šimpanz a z druhé tvor zvaný Australopithecus. Od toho pak vývoj vedl přes *Homo erectus* až ke vzniku našeho druhu (*Homo sapiens*) v době před 200 tisíci lety. Důkazy svědčí o tom, uzavírá prof. Mayr, že našimi nejbližšími příbuznými jsou šimpanzi, kteří „jsou příbuznější člověku než gorilám“.

Vyloučení Boha

Je celkem zbytečné dodávat, že kniha je psána z pozice, kde pro Boha a jeho působení není žádné místo: „Víru, že svět stvořil všemohoucí Bůh, nazýváme kreacionismus... Víra obsažená v kreacionismu odporuje vědeckým poznatkům,“ poznamenává Mayr ve stručnosti, aniž se zabývá detaily: „Tvrzení kreacionistů už byla vyvrácena tolikrát a tak důkladně, že vůbec není třeba, abych se tomuto tématu znovu věnoval.“ A na často kladenou otázku „Jak se vyvinulo lidské vědomí?“ bez rozpaků odpovídá: „Odpověď je skutečně jednoduchá: ze zvířecího vědomí! Předpoklad o jedinečnosti lidského vědomí je široce rozšířen. Naprosto neoprávněně.“

Materialistický naturalismus, který je filozofickým základem knihy, hodnotí již citovaný prof. Johnson (emeritní profesor práv z Kalifornské univerzity, Berkeley) takto: „Cílem je poskytnout kompletní naturalistický obraz reality, který je definován úsilím úplně z něho odstranit Boha. Fyzici a kosmologové jsou v tomto ohledu lidmi náboženského ražení, ale jejich náboženstvím je většinou věda samotná, a jediný příběh stvoření, který uznávají, je realita přístupná vědeckému zkoumání.“ Co nám to říká pro hledání odpovědi na otázku, co je evoluce? Řekněme to naprosto jasně a otevřeně: Z hlediska vědy je evoluce v jejím ideo-

vém základu jen neověřenou hypotézou, která je limitovaná svým filozofickým východiskem, a která z tohoto důvodu nedává na základní otázky našeho života žádné použitelné odpovědi. Člověk je z pohledu evoluce jen nejvyšší formou existence hmoty, posledním výhonkem živočišného světa, který nemá žádný hlubší smysl ani nějakou specifickou budoucnost. „Člověk neznamená vůbec nic. Je kosmicky bezvýznamný, nepatrná náhoda přírody, epizoda... Pro běh světa to nemá jakýkoli význam. Beze stopy to pomine, bez následků.“ (H. J. Störi) Z biblického pohledu je evoluce jen formou novodobého pohanství, kdy se se-kularizovaný člověk současnosti – když

to vyjádříme jiným výrokiem apoštola Pavla z listu Římanům – „klaní a slouží raději tvorstvu místo Stvořiteli“. Že právě takový je názor většiny, nemůže být směrodatné, protože o tom, co je pravda, nerozhodují jména ani počty. Slavné jméno profesora Mayra, podobně jako dalších koryfejí evoluce (např. Richarda Dawkinse, Stephena Goulda či Theodasia Dobzanského, když zůstaneme u biologie), nehraje v tomto ohledu žádnou roli. Zda evoluce, či stvoření, to je věcí volby. Uvedme si na závěr, jak hodnotí evoluční hypotézu molekulární biolog Michael Denton v knize *Evoluce – teorie v krizi (Evolution – A Theory in Crisis, 1985)*: „Dalo by se očekávat, že teorie

tak kardinálního významu, teorie, která doslova změnila svět, bude něčím více než metafyzikou, něčím více než mýtem. V konečném hodnocení však Darwinova teorie není ničím více ani méně než velkým kosmologickým mýtem 20. století.“

Josef Potoček

(Mezitimulky redakce)

Ernst Mayr: *Co je evoluce. Aktuální pohled na evoluční biologii.*

Academia, Praha 2009, 354 str.

Ing. Josef Potoček (*1943), vystudoval chemii, v letech 1989–2009 působil ve veřejné správě

„NESTYDÍM SE VYDÁVAT SVĚDECTVÍ, NEBOŤ VÍM, KOMU JSEM UVĚŘIL!“ (2 Tim 1, 12)

aneb velká čtenářská soutěž

1. O čem pojednává encyklika *Redemptoris Mater*?
2. Co to je zneuctění Eucharistie, jak k němu například může docházet? A je vůbec možné, v dnešní moderní době, je ještě považovat za hřích?

Děkujeme všem čtenářům, kteří se zapojují do naší soutěže - stále je možné se přidat! Odpovědi na otázky z RCM 1/2011 přišly téměř všechny správně, a měly znít: Bible je složena ze 73 knih (otázka č. 1) a Autorem citátu o tom, že neznalost Písma je neznalostí Krista, je svatý Jeroným (otázka č. 2). K otázce č. 1 poskytujeme vysvětlení: NZ má 27 knih. SZ podle palestinského kánonu má 39 knih. Deuterokanonické knihy jsou: Tobitáš, Judit, Moudrosti, Sirachovec, 1. a 2. Makabejská, Baruch, tj. 7 knih celkem. SZ má tedy 46 knih. Někteří z vás uvedli, že ve SZ je o 1 knihu méně; existuje překlad, v němž není Pláč Jeremiášův jako zvláštní kniha, ale je připojena k Prorocství Jeremiášovu. To jsme uznali jako správnou odpověď (celkem 72 knih).

Pravidla soutěže

1. Katechetická soutěž je vyhlášena od čísla 1/2011 do čísla 19/2011 *RC Monitoru*, tj. do data vydání 9. 10. 2011. Oznámení výsledků soutěže proběhne v čísle 24/2011, a sice k datu vydání tohoto čísla, kterým je 18. 12. 2011.
2. Čtenář musí své odpovědi do redakce doručit do lhůty 14 kalendářních dnů od data vydání, v němž byly uveřejněny. Rozhodující je datum přijetí e-mailu na adrese redakce@claritatis.cz nebo podací razítko pošty na obálce.
3. Délka, rozsah i forma odpovědí jsou ponechány na libovůli čtenáře.
4. Čtenář, který chce získat hlavní výhru, musí správně odpovědět na všechny otázky po celou dobu trvání soutěže.
5. Druhá až šestá výhra není podmíněna správným zodpovězením všech otázek ze všech uvedených čísel RCM. Platí však pravidlo, že čím větší bude účast čtenáře v soutěži v podobě doručených odpovědí, tím vzroste pravděpodobnost výhry.
6. Správné odpovědi na otázky budou zveřejněny vždy v čísle RCM, které bude druhé v pořadí za číslem, v němž vyšly otázky – tj. např. otázky z čísla 1/2011 budou zodpovězeny v čísle 3/2011, kde si čtenáři mohou své odpovědi ověřit.

Výhry v soutěži

1. cena: třídní pobyt v klášteře dominikánů (v Praze nebo v rámci ČR dle bydliště výherce) s individuálním zajímavým programem (pro jednotlivce nebo rodinu dle dispozic výherce) – výhra zahrnuje ubytování v hostovské části kláštera, stravování, možnost účasti na společných modlitbách, doprovázení dominikánského kněze, prohlídku kláštera atd. • 2. – 6. cena: věcné výhry

Jak to vidí Vojtěch Macek

Zpátky na zem

Současný růst cen potravin může mít i pozitivní důsledky. S dražším jídlem si každý z nás víc promyslí, co si strčí do pusy, a tato nucená střídmost nás třeba dovede až ke střídmosti ctnostné. A hlavně: Lidé si budou víc vážit Božích darů.

Noviny přinášejí v poslední době poměrně dost zpráv o prudkém růstu cen potravin. Důvody? Loňská neúroda, stoupající životní úroveň Číňanů (a z ní plynoucí chuť na maso) a produkce biopaliv na úkor potravin (*Hospodářské noviny* 14. 1. 2010 informovaly, že na výrobu etanolu bylo v USA použito 40 % vypěstované kukuřice!) Nejen za Českou republiku lze konstatovat, že také pokles výměry zemědělského půdního fondu, a to jednak za účelem průmyslového využití a jednak kvůli šíření pouští.

Obavy? Ano, a zcela namístě: Ti chudší zažijí skutečný hlad, ti bohatší budou muset za plný žaludek více utratit, předpokládají se sociální nepokoje a politická nestabilita. Možná až taková, že si někde bohatí s chudými vymění role...

Důsledky? Zde se teprve dostáváme k zajímavému jádru věci. Neoddiskuto-

vatelným zlem, které nedostatek potravin přinese, je strádání a smrt těch, na něž přímo dolehne hlad. Vykoupeno těmito oběťmi se to ostatní jeví dost pozitivně (nejednoho to až překvapí):

Poroste cena zemědělské půdy, investice do její kultivace a ochrany. Zemědělcům, dosud drceným hanebně nízkými výkupními cenami produktů, se navrátí někdejší úcta a společenská prestiž; vyplátí se jim opět pracovat a neseďet se založenými rukama pobírající dotace. Poklesnou daně a dovozní cla na potraviny, ustane kupčení s certifikáty jakosti, bio- a ekopřívlastky, luxusní obal ztratí vliv, nebude nutné investovat tolik do reklamy. Jinými slovy sekundární dražota pozbuďe větru v plachtách – jídlo bude mít cenu samo o sobě. Tu a tam povolí iracionální formy ochrany přírody, jinde bude zdravá ochrana přírody konečně nastolena

(v Česku se můžeme těšit třeba i na to, že solární boom udělá bum). Vyšponované obrátky kapitalistického trhu se konečně zpomalí – když to nedokázala všemožná protikrizová opatření, hlad (či alespoň jeho vidina) to dokáže bez servítek a v intencích tvrdé logiky Maslowovy pyramidy potřeb. Zkrátka přebujelá terciární sféra (služby, byrokracie) zdravě vyklidí pozice sféry primární (zemědělství atd.), vrátíme se zpátky na zem a snad při dobývání chleba z ní znovuobjevíme zdravý rozum, totiž, že závisíme více na Bohu, než na naplánovaném pokroku. S dražším jídlem si každý z nás víc promyslí, co si strčí do pusy, a tato nucená střídmost nás třeba dovede až ke střídmosti ctnostné. A nakonec to hlavní: Lidé si budou víc vážit Božích darů.

Vojtěch Macek
biskupský sekretář

Dopisy čtenářů

Ad RCM 35/2010

Vážení, zdravím co nejsrdečněji.

Jakožto dlouholetý odběratel a čtenář Vašeho časopisu se často zamýšlím nad Vašimi kritickými úvahami. Zasilám příspěvek k tématu *Opravdu jsme bez viny?*

Vše dopouští Pán. A to proto, aby nás tříbil, podrobil rozličným zkouškám, aby pak dal průchod svému milosrdenství, nebo spravedlnosti. Když otevřeme noviny, povětšinou lze číst jen a jen negativistické zprávy typu: tam hořel les, tam někdo někoho přizabil, tam byla vyloupena banka... Nadpis této úvahy obnáší slovo „jsme“. Kdo? Ovšemže všichni lidé této planety. Předpokládám, že většina lidí je dosud pozitivně smýšlejících, tudíž nakloněna k dobru, kteří mají na mysli zachování dosud existujícího práva,

zahrnujícího všechny oblasti lidských vztahů, ujednání ve všech oblastech lidské činnosti a staletými vžitých principů. Žel Bohu, nejsme dost aktivní, abychom hlasovali proti porušování práva, principu subsidiarity a proti porušování všech principů, které do nedávné doby byly v platnosti. Říkám „hlasovali“, protože kdyby všichni lidé hlasovali, žádná moc by je nemohla přehlasovat. Není proto divu, že se uplatňuje – prosazuje potratovost, eutanazie, „homomanželství“ a další nestoudné postupy proti etice a lidství a další násilné snahy, které jsou zcela primitivisticky, bez ohledu na tradice, nařizovány a vnučovány nezodpovědnými vládami, a že stále více expanduje násilnický islamismus, kterému mnohé vlády pouze pasivně přihlížejí.

Osobně jsem si představoval, že se nebudu kvůli tomu všemu rozčilovat,

i když na první pohled musí být jasné, že toto vše k znepokojování vede. Je také malou útěchou toto vše jen konstatovat. Je nejvyšší čas projevit proti všemu tomuto aktivní odpor! Před mnoha desítkami let jsem četl v jedné vizi: „chystá se násilí, jakého nebylo od počátku světa...“ Domníval jsem se, že půjde o vojenské násilí, dnes však jde o násilí tohoto popisovaného druhu, které již přineslo (především potratovost) milionové oběti. Kdo zastaví toto zlo a bezpráví? Zdá se, že toto již není v lidských silách, tuto zlovůli mašinerii zastavit. Je však možno v tomto morálním marasmu žít? Kdo zastaví to pokračující zlo, jež se šíří a valí jako dravá řeka? Proto volám to osvobozující: *Marana tha, Přijď Pane Ježíši*.

S pozdravem chvála Kristu a Marii

Ing. František Káva

Letem světem

Čeští a moravští biskupové uvedli ve svém prohlášení k občanům, že „je na pováženu: když mluvčí lékařů vyhrožují postihem pacientů a považují je za rukojmí svého nátlaku; právníci často přestávají hledat spravedlnost a znevažují sám pojem zákonnosti; soudci se obávají rozhodovat a protahují spory do nekonečna; někteří učitelé se více zajímají o své platy, než o výsledky školství; [...] v běžném životě sobecky škodí jeden druhému nekvalitní prací, přemrštěnou cenou, nezaplacením, zadržením mzdy atd. Příčinou těchto jevů je celkový morální úpadek společnosti, jehož důsledkem je i rozpad a krize rodiny spolu s radikálním demografickým poklesem. Bez řešení problémů těchto základních lidských pilířů a **respektování zásad desatera** samotné navržené reformy nepomohou!“

Podobně se vyjádřil i Svatý otec v promluvě u příležitosti příprav na Světový den misí: „Rozšiřuje se zástup těch, kteří evangelium již slyšeli, a přesto na něj zapomněli a opustili ho,“ a kteří v Církvi nevidí své místo. „**Imperativní relativismus**“ je příčinou oněch „změn, které vedou k životnímu stylu a mentalitě, které odhlízejí od evangelního poselství a vedou k jednání, jako by Bůh neexistoval“; k mentalitě, která vyzdvihuje „hle-

dání blahobytu, snadný výdělek, kariéru a úspěch jako cíl života, i za cenu ztráty morálních hodnot. Odtud plyne **nutnost, aby všichni věřící odpovídali na misijní povolání**.“ Kdo má uši k slyšení, slyš!

Zvedla se aktivní **vlna odporu proti pronásledování křesťanů**. Účastníci demonstrace v lednu na Václavském náměstí v Praze se jasně vymezili proti islámskému násilí. Islám je však jen

Koláž: mimi

jednou ze dvou hlavních sil, které mají na svědomí degradaci lidských životů. Tou druhou je **agresivní sekularismus**. Ten je tišší a nenápadnější – o to snadněji se mu poddáváme. Z dvoutisícileté historie křesťanství bylo nejvíce křesťanů zabito právě ve 20. století. Výpady proti křesťanům v něm předčily svým rozsahem a krutostí všechna pronásledování předcházejících staletí, a to i ta z dob

římských císařů. Ne náhodou je 20. století označováno za období, kdy člověk podlehl **nemoci z opuštění rozumu**. Jan Pavel II. věnoval tomuto tématu celou jednu encykliku – viděl nebezpečí, že se myšlení utopí ve všeobecném skepticizmu a absurdní korektnosti.

A k politické korektnosti tu taky něco máme: bývaly doby, píše na svém blogu Ivan Kraus, kdy si člověk mohl **objednat černou kávu** a nic tím neriskoval. Dnes je situace poněkud jiná. Ne proto, že by černá káva obsahovala více kofeinu. Problém není v kávě, ale ve společnosti. Dnes je třeba žádat o kávu bez mléka, abychom se přívlastkem černý někoho nedotkli. Ale není to jen o barvě pleti či náboženském vyznání – ani po smrti vám korektní (tentokrát eko-)tvůrci idejí nového světa nedají pokoj: „Ceny energií se zvyšují po celém světě, avšak všude se s tím vypořádávají trochu jinak. **Britové vymysleli značně inovativní způsob, jak by se dalo ušetřit za vytápění veřejného bazénu**. Využívat k tomu budou teplo z pecí v přilehlém krematoriu,“ uvedl server *Novinky.cz*. Co k tomu dodat? Jak jednou uvedl jistý spisovatel: „I když padesát milionů lidí řekne nebo udělá něco hloupého, přesto to zůstane hloupostí.“

-zd-

6. 2.	Ne	5. neděle v mezidobí Iz 58,7–10, Žl 112, I Kor 2,1–5, Mt 5,13–16	13. 2.	Ne	6. neděle v mezidobí Sir 15,16–21, Žl 119, I Kor 2,6–10, Mt 5,17–37
7. 2.	Po	sv. Richard Gn 1,1–19, Žl 104, Mk 6,53–56	14. 2.	Po	sv. Valentin, kněz a mučedník Gn 4,1–15.25, Žl 50, Mk 8,11–13
8. 2.	Út	sv. Jeroným Emiliani, sv. Josefína Bakhita, panna Gn 1,20 – 2,4a, Žl 8, Mk 7,1–13	15. 2.	Út	sv. Jiřina, řeholnice Gn 6,5–8; 7,1–5.10, Žl 29, Mk 8,14–21
9. 2.	St	sv. Apollonie, panna a mučednice Gn 2,4b–9.15–17, Žl 104, Mk 7,14–33	16. 2.	St	sv. Juliána, panna a mučednice Gn 8,6–13.20–22, Žl 116B, Mk 8,22–26
10. 2.	Čt	Památka sv. Scholastiky, panny Gn 2,18–25, Žl 128, Mk 7,24–30	17. 2.	Čt	sv. Alexius a druhové, řeholníci Gn 9,1–13, Žl 102, Mk 8,27–33
11. 2.	Pá	Panna Maria Lurdská Gn 3,1–8, Žl 32, Mk 7,31–37	18. 2.	Pá	sv. Simeon, biskup a mučedník Gn 11,1–9, Žl 33, Mk 8,34 – 9,1
12. 2.	So	sv. Benedikt Aniánský, opat Gn 3,9–24, Žl 90, Mk 8,1–10	19. 2.	So	bl. Godšalk, opat Žid 11,1–7, Žl 145, Mk 9,2–13

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

